

Sygn. akt IV CZ 30/09

POSTANOWIENIE

Dnia 23 kwietnia 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Iwona Koper (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Zbigniew Kwaśniewski

SSN Dariusz Zawistowski

w sprawie z wniosku wierzycieli: Banku Polska Kasa Opieki Spółki Akcyjnej, i in.
[...], przy uczestnictwie dłużnika - upadłego A. P. i Syndyka masy upadłości A. P.
z udziałem nabywców : W. N. i T. M. N.

o ogłoszenie upadłości,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 23 kwietnia 2009 r.,

zażalenia dłużnika A. P.

na postanowienie Sądu Okręgowego w S.

z dnia 19 lutego 2009 r., sygn. akt [...],

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy odrzucił, na podstawie art. 130² § 3 k.p.c., skargę kasacyjną upadłego A. P.o od postanowienia tego Sądu oddalającego jego zażalenie w przedmiocie oddalenia wniosku o umorzenie zobowiązań po zakończeniu postępowania upadłościowego, od której nie została uiszczona należna - na podstawie art. 74 w zw. z art. 18 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398 ze zm. dalej jako u.k.s.c.) - opłata stała w wysokości 1000 zł, lecz opłata w wysokości 200 zł.

W zażaleniu od tego postanowienia upadły zarzucił niewłaściwe zastosowanie przez Sąd Okręgowy wskazanych wyżej przepisów w postępowaniu wszczętym, nie na skutek wniosku o ogłoszenie upadłości, a w wyniku wniosku upadłego o umorzenie zobowiązań oraz naruszenie art. 369 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. Nr 60, poz. 535, dalej jako p.u.n.) i art. 2 u.k.s.c. przez przyjęcie, że postępowanie w sprawie wszczęte

zostało na skutek wniosku o ogłoszenie upadłości, a opłata od skargi kasacyjnej ma być zrównana z opłatą od wniosku o ogłoszenie upadłości. Wnosił o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W postępowaniu w przedmiocie ogłoszenia upadłości nie przysługuje kasacja (obecnie skarga kasacyjna), której wniesienie wyklucza art. 33 ust. 2 p.u.n., z wyjątkiem jednak postanowienia sądu drugiej instancji w przedmiocie umorzenia zobowiązań upadłego, od którego skarga kasacyjna jest dopuszczalna na podstawie art. 370 ust. 2 p.u.n., niezależnie od wartości przedmiotu postępowania. Na zasadach ogólnych skarga kasacyjna przysługuje od postanowienia sądu drugiej instancji zapadłego w postępowaniu o zakaz prowadzenia działalności gospodarczej.

Zgodnie z art. 369 ust. 1 p.u.n. o umorzeniu w całości lub części zobowiązań upadłego sąd orzeka w postanowieniu o zakończeniu postępowania upadłościowego, na wniosek upadłego. Wniosek o oddłużenie powinien być zatem zgłoszony w toku postępowania upadłościowego, a orzekanie o nim jest związane z wynikiem postępowania upadłościowego. Możliwość oddłużenia upadłego jest zależna od między innymi od przebiegu postępowania upadłościowego (art. 369 ust. 2 pkt 3 p.u.n.).

Przepisy u.k.s.c. przewidują w postępowaniu upadłościowym pobranie od wniosku o ogłoszenie upadłości opłaty stałej w kwocie 1000 zł, od wniosku o wszczęcie wtórnego postępowania upadłościowego opłaty stałej w kwocie 200 zł (art. 3 ust.2 pkt 7 pkt b w z. z art. 74 i 75 u.k.s.c.). Opłatę tę pobiera się przy wszczęciu postępowania upadłościowego (od wniosku), a nie jak poprzednio pod rządami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 grudnia 1996 r. w sprawie określenia wysokości wpisów w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 154, poz. 753 ze zm.) po jego zakończeniu - za przeprowadzenie postępowania upadłościowego.

Od wniosku o umorzenie zobowiązań upadłego nie pobiera się odrębnej opłaty (art. 3 u.k.s.c.). Na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 3 u.k.s.c. opłacie podlega natomiast skarga kasacyjna od orzeczenia zapadłego w postępowaniu z tego wniosku w sądzie drugiej instancji.

Wysokość opłaty od skargi kasacyjnej ustala się w oparciu o przepisy u.k.s.c. przewidujące pobranie opłaty w określonej wysokości od pozwu lub wniosku o wszczęcie postępowania nieprocesowego lub innego postępowania, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej (art. 18 ust. 2 u.k.s.c.). Ustawa o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nie zawiera przepisu określającego odrębnie wysokość opłaty od skargi kasacyjnej w postępowaniu z wniosku o umorzenie zobowiązań upadłego po ogłoszeniu upadłości, który wyłączałby zastosowanie zasady wynikającej z art. 18 ust. 2.

Toczące się w ramach postępowania upadłościowego postępowanie oddłużeniowe jest postępowaniem zintegrowanym z postępowaniem upadłościowym pod względem formalnym i merytorycznym, zależnym od jego wyniku i przebiegu.

W sytuacji, gdy przepisy u.k.s.c. nie przewidują pobrania odrębnej opłaty od podlegającego rozpoznaniu w toku postępowania upadłościowego wniosku o umorzenie zobowiązań upadłego, a równoczesne nie wyłączają obowiązku jej uiszczenia przez ustanowienie ustawowego zwolnienia, podstawą ustalenia wysokości opłaty od skargi kasacyjnej od zawartego w postanowieniu o zakończeniu postępowania upadłościowego orzeczenia w tym przedmiocie stanowi opłata stała przewidywana od wniosku o ogłoszenie upadłości.

Pogląd ten, przyjęty w zaskarżonym postanowieniu zasadnie doprowadził Sąd Okręgowy do przekonania, że wniesiona przez adwokata skarga kasacyjna upadłego, od której nie został uiszczona należna opłata stała podlegała odrzuceniu.

Kierując się powyższym Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. oddalił zażalenie.

db